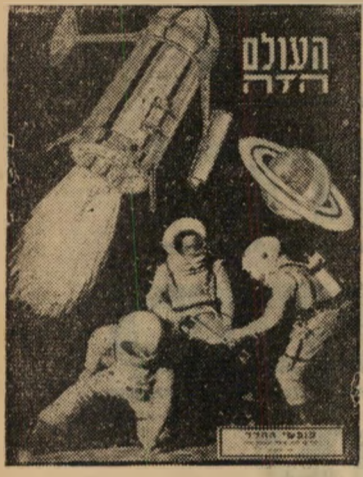

2012

כאשר המריאו ניקולאיב ופופוביץ אל על, מלאו גם טורי העתונות הישראלית חלליות. ידיעות, מאמרים ראשיים, דברי פרשנות והלצות העלו על נס את החלליות הסובייטיות, ניחשו את עתיד החלליות האמריקאיות.

רק מעטים מבין כל הכותבים זכרו — אם בכלל ידעו אי פעם — כי המלה **חללית** אינה מופיעה בתנ"ך ובגמרא, וגם לא בפירוטומי האקדמיה ללשון העברית. כמי **אמרנו, בדרו, טיפשיעשרה, זוש' פנת, וופיינית ועשרות מלים ומונחים** אחרים, היא נולדה במערכת השבוץון הי מסויים.

★ ★ ★
לא היתה זאת לידה מיקרית.
בגליון הראשון של שנת 1953 החליט העולם הזה לפתוח בפני הקורא הישראלי,

שער "העולם הזה" 792

זו הפעם הראשונה, את האשנב לחוכניות החלל הציפון.
את כתבת הענק שלו, שהשתרעה על גבי ששה עמודים, פתח העולם הזה (792) בי מלים הבאות:

"בעוד 47 שנה יגיע לסופו האלף הי שני מאז לידת הנוצרי. לפני תאריך זה יפרוץ האדם את כבלי כדור-הארץ, יבקיע לו דרך אל החלל החופשי, ייצור כוכבי לכת חדשים, יגיע אל הירח... בעמודים הבאים מגיש העולם הזה, זו הפעם הראשונה, לקורא העברי את תיאורו של איש מדע מיסמך, המפרט את הצדדים המודעים של הטיסה אל הירח..."

העתונים האחרים בנו לחומר מסוג זה, שנראה או אוטופי לגמרי. כיום, אחרי עשר שנים, אפשר רק להתפעל מן הדיוק של התיאור המדעי דאו. הוא חזה מראש את כל הבעיות, ובעיקר את הבעיה הכרוכה בהפגשת בני-אדם בחלל — היעד הי עיקרי של מיבצע תאומי-החלל האחרונים.

★ ★ ★

כאשר ניגשנו לערוך אותה כתבה, נית קלנו בבעיה חמורה: המונחים שהיו דרו שים לתיאור הטיסה לא היו מצויים ב לשון העברית.

כינסנו ישיבת מערכת מצומצמת, ש הקדישה כמה שעות לקביעת המינוח הרצוי. רשימת המונחים החדשים הופיעה במסגרת מיוחדת, בעמוד 5 של אותו גליון.

המונח העיקרי — **חללית** — נתקבל בציבור כמעט אוטומטית, במקום המונח המגוחך, "ספינת-חלל", שקול-ישראל עדיין דבק בו. קשה היה לקבוע שם לטייס-החלל. אז עוד לא דובר על "קוסמונאוטים" ו "אסטרונאוטים", שתי מלים שאי אפשר ל קבלן בעברית. הפתרון שקיבלנו אז — "חלליש" — אינו מוצלח ביותר. רים נר טה המערכת לקבוע את המונח **חללן** (לי הבדיל מחללן, הנגזר בחילק).

מונח שימושי ביותר שטבענו אז היא **חללית**. מן הראוי לכנות בשם זה תחנת חלל קבועה, שתוקם בחלל כבסיס למיבצעי החלליות. את מקום שיגור החלליות יש לכנות בשם **נמלי-חלל**.

איך לקרוא לכושו המיוחד של החללן בחללית? דעותינו נחלקו אז בין "חללבוש" לבין "חלליפה". הפור נפל לטובת המונח הראשון, אך כיום נדמה לנו כי המלה **חלליפה** שימושית יותר.

איש כפ

דובק דוֹיֵאֵל

20 סיג.
81 אג.

תערובת חדישה:
"TOASTED"

פרסום ירי יעקבסון

בקופסת ה"מכסובב" - הבלתי נמעכת

העולם הזה, שבועון החדשות הישראלי המערכת והמנהלה: תל-אביב, גליקסון 8, טלפון 226785, ת.ד. 136 • מען מברקי: עולמפרס • דפוס משה שהם בע"מ ת"א, פין 6 • העורך הראשי: אורי אבנרי • המויל: העולם הזה בע"מ.